משנה · אחרונים · תוספות רבי עקיבא איגר · סדר נזיקין

תוספות רבי עקיבא איגר
על משנה אבות

רבי עקיבא איגר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תוספות רבי עקיבא איגר על משנה אבות

רבי עקיבא איגר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תוספות-רבי-עקיבא-איגר-על-משנה-אבות/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 202611200317-v39 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה א 4
פרק ב 4
משנה ב 4
משנה ח 4
משנה ט 4
פרק ג 4
משנה ט 4
פרק ד 4
משנה כא 4
פרק ה 5
משנה ה 5
משנה כ 5
משנה כא 5

פרק א

משנה א

[אות א] **ברע"ב ד"ה לאנשי כנסת הגדולה. ונקראו כנסת הגדולה**. יומא (דף ס"ט ע"ב):

[אות ב] **בא"ד באו ירמיה וכו'**. היינו דירמיה לא אמר נורא אמר בבליים מרקדים בהיכלו איה נוראותיו. ודניאל לא אמר גבור אמר בבליים משעבדים בבניו איה גבורותיו. אתו אינהו ואמרו הן הן גבורותיו וכו':

פרק ב

משנה ב

[אות ג] **בתי"ט סד"ה יפה כו'. תורה עיקר**. ועיין בתוס' ישנים יומא (דף פ"ד ע"ב ד"ה תשובה) ובהגהות מיימון (פרק ג' מה' ת"ת):

משנה ח

[אות ה] **תוי"ט סד"ה חמשה. בשם הרשב"ץ**. ע' בתי"ט (פ"ה מ"ב דסוטה):

משנה ט

[אות ד] **תוי"ט סד"ה מרבה. והחנוטין יוכיח**. ע' תשובות שבות יעקב (חלק ב' סי' צ"ז):

פרק ג

משנה ט

[אות ו] **במשנה שיראת חטאו וכו' חכמתו מתקיימת**. באבות דר"נ (פכ"ב) שנאמר (תהילים קי"א:י') ראשית חכמה יראת ה':

[אות ז] **שם שמעשיו מרובין כו' חכמתו מתקיימת**. באבות דר"נ שם שנא' נעשה ונשמע:

פרק ד

משנה כא

[אות ח] **במשנה מן העולם**. כלומר מן העולם הבא. רבינו יונה (פ"ק דברכות) בההיא דאמרינן כל הקורא ק"ש על מטתו כאילו אוחז חרב פיפיות בידו שנאמר יעלזו חסידים כו':

פרק ה

משנה ה

[אות ט] **בתי"ט ד"ה ולא כבו. בתלתא חשיב להו**. בסוגי' דלשם מבואר דחשיב להו בחדא ועייל תרי אחריני א' דשברי כלי חרס ומוראה ונוצה ודישון מזבח הפנימי והמנור' דנבלעין במקומן. ואחד דנס גדול נעשה בלחם הפנים דכסדורו כך סלוקו. והא דלא חשיב דמקום ארון אינו מן המדה וכן כרובים בנס היה עומדים *) דניסי דקביעי לא חשיב עיי"ש: *)עי' בפי' ר"ח שם ביומא שכ' וז"ל ואסיקנא ניסא דקביעי לא חשיב לאפוקי ארון וכרובים ומגדים ולחה"פ והבלועין. ונשארו שלשה הפסולין מנוין שלשה. ומשנתינו אחר שבררו בגמרא זו עשרה נסים שנעשו במקדש נשנית. דהא תנינן בה ולא כבו גשמים אש של מערכה וכן לא נצחה הרוח את עמוד העשן דחשבינו להו במקום נסים שבירושלים עכ"ל:

משנה כ

[אות י] **ברע"ב ד"ה שתבנה עירך. כלומר כשם**. וראיתי בתשובת רד"ך (ריש בית כ"ד) שכתב לפרש המשך מתני' משום דבלימוד צריך שיהיה עז פנים כדקתני ולא הביישן למד אבל לעתיד לבוא תמלא הארץ דעה ולא נצטרך עזות אפילו בתורה ולזה משום דקאמר תחלה עז פנים לגיהנם ובתורה שצריך עזות פנים יה"ר שתבנה עירך ותשיב עבודת בהמ"ק במקומה ואז יתבטל העזות מכל וכל:

משנה כא

[אות יא] **במשנה בן שמונה עשרה**. היינו מתחלת י"ח:

[אות יב] **תוי"ט ד"ה בן י"ג. ולא דייק בפי' החומש פ' וישב**. זה תמוה דהא להדיא איתא (ספ"ק דמגלה) יצא מארם נהריים ובא לו לסוכות ועשה שם י"ח חדש וכו' ובבית אל עשה ו' חדש. וא"כ אדרבא פירש"י דהכא תמוה שהוא נגד הסוגיא הנ"ל. וכן השיג בספר לב שלם מהלכות אישות (פ"ב ה"י):

[אות יג] **בתוס' חדשים. שיעורין חציצין הלכה למשה מסיני**. ועי' בתשובת זכרון יוסף (סימן ו'):

[אות יד] **במשנה בן תשעים לשוח**. רבינו יונה בשער התשובה (בשער השני אות ט') כתב לפרש שהוא מלשון ישפוך שיחו (וכדדרשו חז"ל ברכות (דכ"ו) על פסוק ויצא יצחק לשוח בשדה) והיינו כשיגיע לתשעים ראוי להיות כל עסקו בתפלה ובתהלות ד' ולשוח בנפלאותיו וימעיט מעסק העולם ולתקן מדותיו ולבקש תורה ומצות: